

A COMECE Etikai Bizottságának nyilatkozata

Az abortuszhoz való európai uniós alapjog etikai védhetetlensége

A COMECE Etikai Bizottsága az abortuszhoz való európai uniós alapjog etikailag védhetetlenségével kapcsolatban a következő megfontolásokat teszi:

1. Az emberi méltóság átfogó értéként jelenik meg az EU-szerződésekben és az Alapjogi Chartában. Az Európai Unió alapító atyái – az Európát meghatározó, eredeti humanista hagyománnyal összhangban – nagyon is tudatában voltak annak, hogy az emberi lény elidegeníthetetlen méltósága alapvető fontossággal bír. Minden egyes emberi lény méltóságának tiszteletben tartása életének valamennyi szakaszában, különösen teljes kiszolgáltatottság idején, a demokratikus társadalom egyik alapelve.
2. Az európai vagy a nemzetközi jog nem ismeri el az abortuszhoz való jogot. Sem az EU Alapjogi Chartája, sem az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) nem támogatja az abortuszhoz való jogot.
3. Tiszteletben kell tartani az európai uniós tagállamok jogalkotási hatáskörét és a hatáskör-átruházás elvét, amely szerint az Unió csak a tagállamok által a Szerződésekben rá ruházott hatáskörök határain belül jár el Szerződésekben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében (az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (2) bekezdése). Az abortusz szabályozása nem európai uniós szintű hatáskör, és azt is látni kell, hogy az alapvető jogok nem alapozhatnak meg uniós hatásköröket.
4. Az Emberi Jogok Európai Bírósága soha nem nyilvánította az abortuszt az Emberi Jogok Európai Egyezménye által védett emberi jognak. Éppen ellenkezőleg, az élethez való jogot nyilvánította alapvető emberi jognak, és esetjogában megerősítette, hogy az egyezmény szerződő államai számára legitim célkitűzés a meg nem született élet védelme. Továbbá az abortusszal kapcsolatban az eljárási igazságosság kérdéseire szorítkozott, amikor ezt az Európa Tanács tagállamainak nemzeti joga elismeri. Ha az abortusz feltételeit a nemzeti jog szabályozza, akkor a nemzeti jog alkalmazásának korlátozása vagy megtagadása az egyezmény megsértésének minősül.
5. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának általános doktrínája szerint az olyan ügyekben, amelyek egynél több alapvető emberi jogot érintenek, és amelyekről az ésszerűen gondolkodó polgárok és a demokratikus államok eltérő véleményt képviselnek, a tagállam "széles mérlegelési jogkörrel" rendelkezik e jogok egyensúlyba hozásának tekintetében. Az abortusz érinti a családi élethez való jogot, de az államnak jogos érdeke fűződik a meg nem született gyermekek védelméhez is, és kötelessége biztosítani, hogy a jogszabályok ne erősítsék a fogyatékkal élőkkel szembeni megkülönböztetést, és ne ássák alá az egészségügyi szakemberek lelkiismereti jogait. Az abortusz a büntető- és a polgári jog legitim tárgya, és az államok túlnyomó többsége rendelkezik olyan konkrét jogszabályokkal, amelyek követelményeket és korlátozásokat írnak elő az abortusz gyakorlatára vonatkozóan.
6. Ami az Európai Uniót és azt az ismételt felhívást illeti, hogy a jövőben az EU Alapjogi Chartájába be kellene illeszteni az abortuszhoz való új alapjogot, az Etikai Bizottság hangsúlyozza, hogy az EU Alapjogi Chartájának módosítása nagyon összetett eljárást igényelne. A törvényi előírásoknak megfelelően az EUSz. 48. cikke értelmében a szerződésmódosítások előfeltétele az összes tagállam általi ratifikáció. Ezenkívül szükség lenne egy, az összes nemzeti parlament, az állam- és kormányfők, valamint az Európai Parlament és Bizottság képviselőiből álló gyűlésre.

Továbbá nagy eltérések mutatkoznak abban, hogy a tagállamok hogyan hozzák egyensúlyba a várandós nők és a *nasciturus* jogait. Az alkotmányos hagyományok tekintetében az EU-n belül egészen eltérő kép rajzolódik ki. Ezen szabályozások sokféleségének és az egyes alkotmányos hagyományok nagy jelentőségének tiszteletben tartása az egymástól eltérő alapjogok mérlegelésekor a várandóssággal kapcsolatos vita során azt sugallja, hogy az abortuszhoz való jog nem tekinthető az uniós jog alapelveinek.